

Събери ги единъ до други и ще видишъ въ лицата имъ и деня, и нощта... Много, много свѣтъ."

И тоя свѣтъ трѣбва да се управлява, помисли молла Еминъ и прекрачи последното стъпало. Съ камшика ли? Мина му то времето. Сега се иска друго. Иска се колай. А колая се намира съ умъ, съ наука. Трѣбва да знаешъ, какъ е другаде и какъ е у тебе. Коранътъ е добра, свята книга, но тя не казва, какъ се сѣе ръжъ, какъ се копаятъ лозя. Нѣма и нищо по занаятитѣ въ нея. А разправя ли ни за Франца, за Инглитера, за Алемания, за Московската земя?

Когато се качи на викалото, и градътъ се откри цѣлъ предъ очитѣ му, молла Еминъ изтрѣпна като никога. Двайсетъ години той се е качвалъ все на това викало по четири пжти на день, двайсетъ години подъ редъ е гледалъ града и въ дъждъ и въ снѣгъ, и въ студъ и въ пекъ и ни веднажъ не го е виждалъ такъвъ, какъвто се изпрѣчи сега предъ очитѣ му. Ето, тука околорвѣстъ, е българската махала. Кжщитѣ чисти, измазани, съ хубави стегнато подредени керемиди, по които охолно си почива предвечерното слънце. Той вижда и двороветѣ на нѣкои отъ тѣхъ. Такива едни — широки, изметени, пълни съ овощки и цвѣтя. Покрай плочитѣ — подстригани чемшири на квадратни или джовидни фигури, въ жглитѣ на които се вишатъ стройни вѣчно тъмно-зеленитѣ мазии. По тия дворове, шетатъ пѣргави стопанки съ запретнати ржкави, навеждатъ се отвреме-навреме, като че ли разговарятъ съ цвѣтята, после се скриватъ бързо въ кжщи и пакъ излизатъ.